

Örsjö kyrka

55.4653, 13.5648

Den ursprungligen romanska kyrkans äldsta delar är absiden och koret som troligen är från senare delen av 1100-talet. Långhuset har sannolikt tillkommit någon gång under 1200- eller 1300-talet och vapenhuset ytterligare något senare. Västtornet som aldrig haft förbindelse med långhuset, byggdes troligen under tidigt 1500-tal.

Under 1700-tal eller tidigt 1800-tal byggdes kyrkan om invändigt och långhusets medeltida valv ersattes med ett plant putsat innertak.

Trots den till viss del ålderdomliga utformningen som finns i kyrkorummet präglas interiören av de sentida förändringar som skett, främst från domkyrkoarkitekt Theodor Wåhlins restaurering på 1920-talet.

Predikstolen av ek består av 362 bitar och är daterad till 1604. Den var tidigare målad, men de sista färgerna avlägsnades på 1960-talet.

På predikstolsdörren är aposteln Paulus avbildad, fängslad till händer och fötter, sittande skrivande vid ett bord.

Solen som är istället för altartavla ska föreställa visionen av Golgata, och är tillverkad 1835 av snickaren Appelgren i Örsjö till en kostnad av 75 kronor.

Altarväggen är försedd med två dörrar som har små glasrutor. Dessa tillkom på uppamning av kyrkoherde Rosengren, då han vill hålla ett öga på hur både konfirmander och menigheten uppförde sig när inte han var närvarande i kyrkorummet.

Sandstensdopfunten är från 1100-talet och har kvar rester av sin ursprungliga bemålning.

Mässingsfatet från 1600-talet har som motiv en relief av Maria och bebådelsen.

På bänkdörrarna längst fram finns det Hallenborgska vapnet. De smidda gångjärnen fanns tidigare på en bänkinredning från 1818 som ersattes med den nuvarande när kyrkan restaurerades på 1920-talet.

På norra väggen ser vi två väggmålningar föreställande livshjulet - och till höger Sankt Kristoffer, en av de fjorton så kallade nödhjälparna och tillika också de vägfarandes skyddshelgon. I legenden om Sankt Kristoffer berättas att han från början hette Reprobis och var en storvuxen,

skräckinjagande man som hjälpte resande att ta sig över en flod. En dag kom ett litet barn till floden och Reprobus lyfte upp det och började bära det över floden. Men för varje steg Reprobus tog blev barnet tyngre och tyngre, och till slut kändes det som om han bar hela världen på sina axlar. Han frågade då: "Vem är du?" Barnet svarade: "Jag är Jesus som bär all världens synder." Enligt legenden döptes då Reprobus av Jesus och bytte namn till Kristoffer som betyder "Kristusbärare".

På Svenska kyrkogårdar finns endast några ytterst få minnen från fartyget Titanics undergång i Nordatlanten 1912.

Ett av dessa finns här i Örsjö. Det är över Nils Martin Ödahl, vars kropp aldrig återfanns. Han har fått sitt namn ingraverat på föräldrarnas gravsten. Nils Martin Ödahl reste som tredjeklass passagerare och var på väg till Pretoria, Illinois för att studera lantbruk. Han hade bokat en biljett för att resa med Titanics systerfartyg Olympic, men övertalades att för säkerhets skull byta till den nya "osänkbara" fartyget Titanic.

Källor:

Webb: Villie församling.

Webb: Riksantikvarieämbetets bebyggelseregister.
Häfte: "Örsjö kyrka". Ulla Karin Alsvold 2015.